

Adrien de Gerlache : passie maakt een droom waar

Adrien de Gerlache, een van de groote pioniers uit de zuidpoolgeschiedenis, liep van jongs af rond met die ene gedachte: deel uitmaken van de generatie grote ontdekkers van zijn tijd. Hij voelde onweerstaanbare drang om naar Antarctica te trekken.

In juli 1883 gaf de jonge de Gerlache zijn studies aan de Polytechnische school in Brussel op en monsterte als scheepsjongen aan op de transatlantische stoomboot de Waesland, met bestemming New York. Een jaar later ging hij dezelfde richting uit op de Rhyndland, waarna hij met de Switzerland naar Philadelphia trok. Hij zag de nood in om zich op te werken, besloot tweede officier te worden en slaagde in 1889 met glans voor zijn examen. De weg naar zijn droom lag open. Hij werd eerst officier, vervolgens luitenant en in 1894 kapitein.

Hij probeerde in contact te komen met de bekende poolreiziger Nordenskjöld, maar die wees hem af. Het ontmoedigde de Gerlache niet. Hij besloot om in alle stilte een plan uit te breiden om zelf een ontdekkingsreis naar Antarctica te organiseren. Zijn moeilijke zoektocht naar financiële middelen ging van start. Hij moest niet alleen een schip weten te vinden, maar ook een bedrag van 300.000 Belgische franken – toen ongeveer 1 miljoen Euro waard – bij elkaar te krijgen. Er volgde een grootste campagne, die werd ondersteund door wetenschappelijke kringen, vooraanstaande personen en openbare intekeningen.

De Gerlache vond een schip in Noorwegen, maar vooral door de aanhoudende financiële besommeringen werd het een waar huzarenstuk om de Patria aan te kopen en om te bouwen tot de Belgica. Het vertrek werd een aantal keren uitgesteld, maar Adrien zette de organisatie van de expeditie volhardend voort.

Toen op een bepaald ogenblik een inbeslagname dreigde door het uitblijven van het betalen van de facturen, brachten originele initiatieven geld in de lade. Belangstellenden konden op de kade van Antwerpen een tentoonstelling van het expeditiemateriaal bezoeken en weldoenster en grote 'fan' Léonie Osterrieth gaf een Ventiaans feest. Maar nog kon de de Gerlache rekeningen niet betalen. Hij stuurde daarom als ultimatum een noodbericht rond om steun te krijgen. De regering ving de noodkreet op, werd door de publieke opinie onder druk gezet en stemde uiteindelijk in om hulp te verlenen. Het laatste bedrag werd opgehoest. In augustus 1897 kon de expeditie vertrekken !

(uit : Belgica. De eerste overwintering in Antarctica, scheepvaartmuseum Antwerpen & uit'Brainstormen in een iglo' – Dixie Dansercoer